

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Кафедра міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

Проректор з науково-педагогічної роботи
Олександр ГОЛОВКО

“ 31 ” серпня 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Спічрайтинг

(назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти **перший (бакалаврський)**
Галузь знань **29 «Міжнародні відносини»**
Спеціальність **291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»**
Освітні програми **«Міжнародні відносини»**
«Міжнародна інформація та міжнародні комунікації»
Вид дисципліни **за вибором**

Факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2022 / 2023 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

“30”серпня 2022 року, протокол № 1.
РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

Олександр ХИЖНЯК, доктор соціологічних наук, доцент, професор закладу вищої освіти кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки.

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки.

Протокол від “26”серпня 2022 року № 1.

Завідувачка кафедри

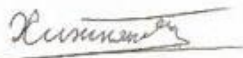
Людмила НОВІКОВА

Гарант освітньої програми «Міжнародні відносини» першого (бакалаврського) рівня

Євгенія СОЛОВИХ
(підпис) (ім'я та прізвище)

Гарант освітньої програми «Міжнародна інформація та міжнародні комунікації» першого (бакалаврського) рівня

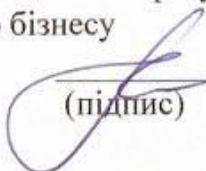

Олександр ХИЖНЯК

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин і туристичного бізнесу

Протокол від “29” серпня 2022 року № 1.

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА
(підпис) (ім'я та прізвище)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Спічрайтинг» складена відповідно до освітньо-професійних програм «Міжнародні відносини» та «Міжнародна інформація та міжнародні комунікації» підготовки бакалавра за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії».

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни – сформувати у студентів / студенток уявлення про ораторське мистецтво та майстерність створювати та виголошувати публічні виступи (промови) з міжнародної тематики.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни. Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійних програм. Основні завдання вивчення дисципліни є:

– **формування таких загальних компетентностей**

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК9. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК14. Здатність працювати в команді.

– **формування таких спеціальних (фахових) компетентностей**

СК2. Здатність розуміти міжнародні відносини у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

СК3. Знання про стан досліджень міжнародних відносин та світової політики у політичній, економічній, юридичній науках, у міждисциплінарних дослідженнях.

СК5. Здатність аналізувати вплив світової економіки, міжнародного права та внутрішньої політики на структуру й динаміку міжнародних відносин та зовнішньої політики держав.

1.3. Кількість кредитів – 4.

1.4. Загальна кількість годин – 120.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
За вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2	-й
Семестр	
4-й	-й
Лекції	
32 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	
32 год.	год.
Самостійна робота	
56 год.	год.
Індивідуальні завдання	
-	

1.6. Заплановані програмні результати навчання:

РН12. Здійснювати опис та аналіз міжнародної ситуації, збирати з різних джерел необхідну для цього інформацію про міжнародні та зовнішньополітичні події та процеси.

РН13. Збирати, обробляти та аналізувати великі обсяги інформації про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, регіональних систем, міжнародних комунікацій.

РН18. Використовувати сучасні цифрові технології, спеціалізовані програмне забезпечення, бази даних та інформаційні системи для розв'язання складних спеціалізованих задач у сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій.

2. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1. Основи спічрайтингу у міжнародних відносинах

Тема 1. Сучасний спічрайтинг у міжнародних відносинах

Теорія та історія спічрайтингу. Поняття риторики та спічрайтингу. Неориторика в системі комунікативних технологій. Ділова риторика. Традиції ораторського мистецтва в сьогоденні. Риторика як феномен культури, як навчальна дисципліна, як система знання, як спосіб життя професіонала певної соціальної сфери. Особливості професійної риторики. Монолог, діалог, полілог як риторичні форми професійного красномовства. Базові поняття сучасної риторики (риторична майстерність, риторичний канон, ораторія, комунікативні якості мови, комунікативна компетенція та ін.).

Історія розвитку професії спічрайтера. Психологічні, логічні, лінгвістичні основи риторики (спічрайтингу). Міждисциплінарні зв'язки спічрайтингу з теорією комунікації, політологією, соціологією, іміджелогією та паблік рілейшнз.

Тема 2. Інформаційна культура спічрайтера і технологія підготовки публічної промови (виступу)

Публічний виступ та його етапи. Етапи підготовки спічрайтером публічної промови. Джерела інформації для підготовки публічного виступу (промови). Підготовка публічної промови. Структура публічної промови (спічрайтерського тексту). Риторичні прийоми, які можуть бути використані у вступній частині промови. Організація і написання промови. «Ефект рамки», або «закон межі». «Магічне число», або число Міллера (7 ± 2).

Засоби вербального і невербального впливу у спічрайтингу. Аргументація як засіб переконання в публічному виступі (промові). Типи аргументів у публічній промові. Правила при обґрунтуванні тези за допомогою аргументів (правило Гомера, правило Сократа, правило Паскаля). Принципи відбору аргументів. Види аргументації в публічній промові. Фактори, що знижують ефективність аргументації в публічній промові.

Паралінгвістичні засоби риторичного впливу. Співвідношення лінгвістики і паралінгвістики в риторичній мові. Вербальна і тілесна мова. Типологія знаків (Ч. Пірс). Індексальні та іконічні знаки, їх роль у формуванні та

використанні тілесної мови. Інтонація і мовчання – реалізація індексальної системи тілесної мови. Коннотативність і її можливості передавати інформацію. Біти і меми як одиниці словесної і тілесної мов. Мовчання як комунікативний прийом. Типологія мовчання (класифікація Е. Естерберг). Риторичні резерви мовчання.

Жест, міміка, візуальний контакт і проксемика: їх семіотична відмінність. Афективний жест як засіб риторичного впливу. Зв'язок мови жестів з характером вербальної мови. Візуальний контакт і його риторичне значення. Зв'язок візуального контакту з типом культури. Типологія проксемичних відносин (по А. Пізу). Критика традиційної проксемичної теорії в працях У. Еко. Роль проксемики в публічній комунікації представників різних культур.

Тема 3. Публічний виступ (промова): фактори, риторичні основи та прийоми

Методи впорядкування інформації в публічній промові. Правила публічного виступу. Риторичні прийоми успішної промови (виступу). Гумор, паузи, конкретні приклади, проблема та її рішення в публічній промові (виступі). Інтонація і мовчання, реалізація індексальної системи тілесної мови. Коннотативність та її можливості передавати інформацію. Біти і меми як одиниці словесної і тілесної мов. Мовчання як комунікативний прийом. Типологія мовчання (класифікація Е. Естерберг). Риторичні резерви мовчання. Візуальний контакт та його риторичне значення у спічрайтингу. Зв'язок візуального контакту з типом культури.

Види монологічних дискурсів. Інформативний дискурс. Знання як проблема риторики. Емотивний дискурс і його специфіка. Сугестивна мова емотивного дискурсу. Сучасна міфологія як матеріал для формування і розвитку емотивних дискурсів. Співвідношення інформативного та емотивного дискурсів в сучасному медіапросторі. Фігуративний дискурс і його особливості. Риторика і поетика.

Діалог як технологія комунікації. Типи діалогічних дискурсів. Діалектичний тип дискурсу та його застосування у промовах з міжнародної тематики. Полемічний дискурс, його прийоми. Софістичний дискурс. Свідоме введення опонента в оману як мета софістичного спору. Психологічні прийоми софістичного спору: огульне питання, зарозуміла відповідь, відволікаючий маневр, гра на почутті помилкового сорому, психологічний тиск, помилкове удавання тощо. Проблеми застосування софістичного дискурсу в сучасній міжнародній комунікативній практиці.

Техніки подолання страху публічного виступу. Риторика в публічних промовах успішних ораторів.

Спічрайтинг і риторика в аналітиці міжнародних відносин. Промова міжнародного рівня як політична подія та її аналіз. Вибір тексту. Стратегії побудови текстового матеріалу.

Тема 4. Аудиторія в спічрайтингу

Сутність закону аудиторії. Інтимізація текстового матеріалу до комунікативних потреб аудиторії. Розробка стратегії виступу з орієнтацією на

аудиторію. Прийоми активізації уваги слухачів.

Універсальна композиційна схема усної промови та її застосування в підготовці зустрічей на міжнародному рівні. Інтригування у вступі та його різновиди. Стратегії композиціонування вступної частини в залежності від психологічної налаштованості аудиторії. Принцип трьохканальної аргументації.

Тіло промовця як проекція комунікативних очікувань аудиторії, джерело аналітичних даних. Тілесно-конституційні типології та комунікативні характеристики особи як джерело аналітичних даних в міжнародних політичних комунікаціях. Мова тіла політиків (жести, міміка та пантоміміка) в міжнародних комунікаціях.

Розділ 2. Практики спічрайтингу в міжнародних відносинах

Тема 5. Політичний спічрайтинг в міжнародних відносинах

Історія політичного спічрайтингу. Політичний спічрайтинг і PR: наука і мистецтво усного публічного впливу на маси. Особистості політичного спічрайтера. Політичний спічрайтинг як технологія і як професія.

Правила і етапи створення текстів для публічних політичних виступів. Види і жанри промов: інформаційна (доповідь, звіт), яка переконує (мова в дебатах, заява, мітинговий виступ) і спеціальна (протокольна; траурна мова; урочиста промова; неформальна промова-гост). Алгоритми написання політичних текстів: практичні прийоми риторики і стилістики, які допомагають спонукати людей до дії і залишають емоційне враження у аудиторії. Вступна частина політичної промови та стратегії її побудови. Інтригування у вступі та його різновиди.

Прийоми і технології посилення мовного впливу в міжнародній політиці: явний і прихований вплив на свідомість і несвідоме аудиторії. Етос публічної промови: фактори і критерії об'єктивної оцінки ефективності політичного виступу. Ораторська майстерність: психофізична підготовка спікера до виступу і способи підготовки тексту для публічного виконання. Організація публічного політичного виступу: сценарний план, репетиція, хронометраж, зовнішній вигляд (імідж) спікера, готовність утилізувати несподіванки. Допоміжні матеріали та обладнання: уривки відео, слайди, музика, діафільми, плакати, атрибутика, графіки, діаграми, ілюстрації та ін.

Тіло як проекція комунікативних очікувань аудиторії і джерело даних. Мова тіла політиків (жести, міміка та пантоміміка) в міжнародних комунікаціях. Тенденції розвитку політичного спічрайтингу в міжнародному комунікативному просторі.

Тема 6. Діловий спічрайтинг у міжнародних відносинах

Сутність і призначення ділового спічрайтингу. Послуги спічрайтера для бізнесу. Замовлення тексту промови для публічного виступу у рекламного копірайтера. Службовий (діловий) лист як канал зв'язку підприємства, організації, установи, закладу із зовнішнім світом.

Ділове спілкування, його особливості в міжнародних відносинах. Доповідь. вітання. Акт. Промова. Вимоги до оформлення службових документів спічрайтером. Оформлення службового листа спічрайтером.

Спічрайтинг і копірайтинг як технології інтегрованих маркетингових комунікацій.

Тема 7. Публічна імпровізація як проблема політичного і ділового спічрайтингу

Публічна імпровізація як творення публічної промови в момент її проголошення. Імпровізація як вид творчої діяльності. Види імпровізації. Пасивна і активна публічна імпровізація. Основи публічної імпровізації. Вимоги до імпровізаційної промови (вибору теми тощо). Елементи успішної імпровізації. Техніки і риторичні прийоми публічної імпровізації. Приклади публічної імпровізації. Ризики публічної імпровізації та техніки запобігання їхнього негативного впливу в роботі саічрайтера.

Тема 8. Спічрайтинг і чорна риторика в міжнародних відносинах

Чорна риторика та умови її використання в міжнародних відносинах. Основні правила чорної риторики. Методи подачі дезінформації. Методи ведення суперечки. Урахування в публічних виступах психології натовпу, типу аудиторії. Маніпуляція даними статистики та соціологічною інформацією у виступах (промовах) з питань міжнародних відносин. Влада і магія слова у виступах. Правила магічної сили правильної постановки питань. Типи питань, шокуючі та провокаційні питання. Правило Він або Я. Використання анонімізованих послань. Використання самоіронії.

Маніпуляція в публічних промовах. Ознаки маніпулювання в усних та письмових текстах. Базові прийоми формально-логічної, емоційної волюнтаривної маніпуляції та прийоми роботи із зміненими станами масової свідомості. Маніпулятивні технології, розраховані на свідоме та на несвідоме. Відмінності маніпулювання від інших різновидів інформаційно-психологічного впливу.

Маніпулятивні, аргументативні та вербальні прийоми чорної риторики. Мистецтво нейтралізації дії негативного полеміста-маніпулятора.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем	Кількість годин. Денна форма			
	Усього	у тому числі		
		лекції	семінари	СР
Розділ 1. Основи спічрайтингу у міжнародних відносинах				
1	2	3	4	5
Тема 1. Сучасний спічрайтинг у міжнародних відносинах	15	4	4	7
Тема 2. Інформаційна культура спічрайтера і технологія підготовки публічної промови (виступу)	15	4	4	7
Тема 3. Публічний виступ (промова): фактори, риторичні основи та прийоми	15	4	4	7
Тема 4. Аудиторія в спічрайтингу	15	4	4	7

Разом за розділом 1	60	16	16	28
Продовження				
1	2	3	4	5
Розділ 2. Практики спічрайтингу в міжнародних відносинах				
Тема 5. Політичний спічрайтинг в міжнародних відносинах	15	4	4	7
Тема 6. Діловий спічрайтинг у міжнародних відносинах	15	4	4	7
Тема 7. Публічна імпровізація як проблема політичного і ділового спічрайтингу	15	4	4	7
Тема 8. Спічрайтинг і чорна риторика в міжнародних відносинах	15	4	4	7
Разом за розділом 2	60	16	16	28
Усього	120	32	32	56

4. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Розділ 1. Основи спічрайтингу у міжнародних відносинах		
1	Сучасний спічрайтинг у міжнародних відносинах	4
2	Інформаційна культура спічрайтера і технологія підготовки публічної промови (виступу)	4
3	Публічний виступ (промова): фактори, риторичні основи та прийоми	4
4	Аудиторія в спічрайтингу	4
Розділ 2. Практики спічрайтингу в міжнародних відносинах		
5	Політичний спічрайтинг в міжнародних відносинах	4
6	Діловий спічрайтинг у міжнародних відносинах	4
7	Публічна імпровізація як проблема політичного і ділового спічрайтингу	4
8	Спічрайтинг і чорна риторика в міжнародних відносинах	4
Разом		32

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Робота з рекомендованою основною й допоміжною літературою до тем навчальної дисципліни	8
2	Виконання завдань до тем навчальної дисципліни	8
3	Підготовка до семінарських занять (дискусій)	8
4	Підготовка текстів двох практичних завдань до самостійної роботи	20
5	Підготовка до поточного контролю знань	8
6	Підготовка до підсумкового контролю знань (екзамен)	4

	Разом	56
--	-------	----

Один із видів самостійної роботи студента / студентки – підготовка текстів двох практичних завдань і їх презентація на семінарському занятті.

ЗАВДАННЯ № 1. Проведіть критичний аналіз однієї з кращих публічних промов світових лідерів ХХ-ХХІ ст. за такими параметрами:

1) визначення мети виступу (промови), її актуальність на час проголошення і в сьогоденні; 2) основна ідея промови; 3) застосовані у промові ораторські (риторичні) прийоми; 4) застосовані у промові авторські риторичні прийоми та техніки; 5) визначення та обґрунтування найсильнішої фрази промови та її потенційної сили впливу на аудиторію.

ЗАВДАННЯ № 2. Підготуйте власний текст публічного виступу (промови) з актуальних питань сучасних міжнародних відносин (тему студент / студентка обирає самостійно). Жанр публічного виступу (промови) студенти і студентки обирають самостійно серед таких: 1) громадсько-політичні промови (лекції на громадсько-політичні теми, виступи на мітингах, на виборах, звітні доповіді, політичні огляди); 2) академічні промови (наукові доповіді, навчальні лекції, наукові дискусії); 3) промови з нагоди урочистих зустрічей (ювілейні промови, вітання, тости). Виголосіть промову на семінарському занятті перед студентською групою.

6. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальне завдання не передбачене навчальним планом.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Відповідність методів навчання та форм оцінювання визначеним результатам навчання за ОПП наведено в табл. 7.1.

Таблиця 7.1

Методи навчання та засоби діагностики результатів навчання за освітньою компонентною

Шифр ПРН (відповідно до ОПП)	Результати навчання (відповідно до ОПП)	Методи навчання	Засоби діагностики /форми оцінювання
1	2	3	4
РН12	<i>Здійснювати опис та аналіз міжнародної ситуації, збирати з різних джерел необхідну для цього інформацію про міжнародні та зовнішньополітичні події та процеси.</i>	Практичне заняття; пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), презентація аналітичної роботи по оцінюванню текстів кращих промов світових лідерів.	Оцінювання усних відповідей на заняттях, оцінювання завдань до самостійної роботи, практичне завдання до залікової роботи.
РН13	<i>Збирати, обробляти та аналізувати великі обсяги інформації про стан міжнародних відносин, зовнішньої</i>	Лекції та семінари: надання зворотній зв'язок, виконання творчих завдань. Аналіз висвітлення проблем міжнародних відносин і	Оцінювання результатів дослідження на практичних заняттях; тестових завдань,

	<i>політики України та інших держав, регіональних систем, міжнародних комунікацій.</i>	світової політики у кращих промовах. Відкритий мікрофон.	розв'язування аналітичних задач, залікова робота.
Продовження			
1	2	3	4
PH18	<i>Використовувати сучасні цифрові технології, спеціалізовані програмне забезпечення, бази даних та інформаційні системи для розв'язання складних спеціалізованих задач у сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій.</i>	Практичні заняття. Розробка тексту власної промови та її презентація на семінарському занятті.	Оцінювання тесту самостійно підготовленої промови студентом/студенткою, аналітичної оцінки промов інших здобувачів на семінарах; оцінювання публічного виступу (промови) студентки/студентки на семінарі.

Додатково можуть враховуватись такі види активностей студента / студентки:

- проходження тренінг-курсів чи дистанційних курсів з використання сучасних освітніх технологій на платформах Coursera, Prometheus тощо (за наявності відповідного документу про їх закінчення, надання копії викладачу);

- участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, зустрічах (з підготовкою тез, есе, прес-релізу, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено навчальною програмою заходу чи відповідним сертифікатом).

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Засвоєння тем розділів (поточний контроль) здійснюється на практичних заняттях відповідно до контрольних цілей. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студента / студентки до виконання конкретного виду роботи з теми начальної дисципліни.

Поточний контроль і оцінювання результатів навчання передбачає виставлення оцінок за всіма формами проведення занять:

- контроль та оцінювання активності роботи студента / студентки під час лекційних та практичних занять (групова дискусія, тренінгові завдання);

- контроль та оцінювання якості підготовки та розробки проектних завдань в ході виконання творчих завдань до тем;

- контроль засвоєння теоретичного та практичного матеріалу (у вигляді тестування); вмінь вирішувати аналітичні та інші завдання;

- контроль та оцінювання вмінь самостійно розробляти та проголошувати промову (публічний виступ) із застосуванням сучасних уявлень про риторику та ораторське мистецтво і вимоги до спічрайтингу;

- оцінювання вмінь та навичок інших студентів /студенток проголошувати промову з актуальних проблем міжнародних відносин.

Пропуск лекційного (семінарського) заняття відпрацьовується в індивідуальному порядку (письмова робота за темою заняття). Обов'язковим також є виконання всіх завдань, які виносяться на семінарські заняття. Це дає допуск до заліку (min 30 балів).

Підсумковий контроль навчальних досягнень студента /студентки відбувається на заліку у комбінованій формі: виконання тестів доповнюється написанням відповідей на творче проблемне завдання. За підсумками роботи виставляється підсумкова семестрова оцінка у відповідності зі шкалою оцінювання.

Успішність студента / студентки оцінюється за такими ознаками:

знання специфіки, стану та статусу спічрайтингу в сучасних міжнародних відносинах; технологій спічрайтингу та їх впливу на різних суб'єктів міжнародних відносин та світової політики;

володіння різними формами монологічної і діалогічної мови, сформованість уявлення про умови маніпулювання поведінкою суб'єктів міжнародної політики за допомогою прийомів спічрайтингу;

готовність до публічного виступу, при виголошенні промови вміння використовувати риторичні прийоми, спрямовані на досягнення поставленої мети;

здатність аналізувати промови лідерів у сфері міжнародних відносин;

володіння навичками публічної промови, аргументації, ведення дискусії на основі знань специфіки, різновидів і жанрів публічного мовлення;

володіння навичками збору, аналізу та інтерпретації інформації для розробки промови у сфері міжнародних відносин;

вміння розробляти стратегію, тактику і концепцію публічного виступу (промови);

володіння методами написання текстів промов і їх публічного представлення на основі знання моделей, стратегій і технологій створення ефективних текстів політичних і ділових публічних промов;

вміння ідентифікувати маніпулятивні, аргументативні і вербальні прийоми чорної риторики;

володіння методами аналізу текстів політичних лідерів зовнішньо-політичної та ділової спрямованості; моделювання текстових масивів та вибудовування текстової композиції для промови у сфері міжнародних відносин;

здатність здійснювати аналіз риторичних засобів впливу на аудиторію у промовах зовнішньо-політичної та ділової спрямованості.

Таблиця 8.1

КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Методи	Критерії оцінювання	Система оцінювання, бали
1	2	3
Тести, перевірка завдань та мотивація активності у дискусіях	Студент/студентка може отримати бали за глибину розкриття питання, оригінальність та самостійність при виконанні завдання, вміння обгрунтувати свою точку зору та навести приклади під час дискусій. Опрацювання 8 тем семінарів (завдання, участь у дискусіях) за 6-ти бальною шкалою:	Від 1 до 5 балів за тему
	Відповідь повна, глибока та змістовна, креативна і самостійна. Є аргументи і приклади.	5
	Відповідь змістовна. Є деякі (1-2) змістовні неточності.	4
Продовження таблиці 8.1		
1	2	3
	Відповідь змістовна. Середній рівень знань матеріалу з теми. Є три і більше змістовних помилок.	3
	Відповідь характеризується слабким знанням матеріалу. Багато помилок, немає обгрунтування положень та прикладів.	2
	Дуже слабкий рівень знань питань спічрайтингу.	1
Підготовка тексту есе	Оригінальність, креативність, самостійність розкриття теми, обгрунтованість положень, наведення прикладів	Від 1 до 4
	Відповідь включає актуальність теми (проблеми); наявні самостійність та оригінальність тексту; обгрунтованість положень, аналіз прикладів; грамотність, оформлення тексту	4
	У відповіді розкрито актуальність теми, обгрутовано положення, наведено приклади, однак бракує креативності й самостійності, є 1 змістовна помилка.	3
	У відповіді розкрито актуальність теми, обгрутовано положення, наведено приклади, однак бракує самостійності, є 2-3 змістовні помилки.	2
	У відповіді не розкрито актуальність теми, не обгрутовано положення, не наведено приклади, багато змістовних помилок.	1
Підготовка тексту реферату	Актуальність, обгрунтованість, самостійність розкриття теми, втілено критичний та креативний підходи.	Від 1 до 4
	Відповідь включає актуальність теми (проблеми); наявні самостійність та оригінальність тексту; обгрунтованість положень, аналіз прикладів; грамотність, оформлення тексту	4
	У відповіді розкрито актуальність теми, обгрутовано положення, наведено приклади, однак бракує креативності.	3
	У відповіді розкрито актуальність теми, обгрутовано положення, наведено приклади, однак бракує самостійності, є 2-3 змістовні помилки.	2
	У відповіді не розкрито актуальність теми, не обгрутовано положення, не наведено приклади, багато змістовних помилок.	1
Практичне завдання № 1 до самостійної роботи Критичний аналіз публічної промови	Оцінюється: 1) визначення мети виступу (промови), її актуальність на час проголошення і в сьогодні; 2) наявність основної ідеї промови; 3) застосовані у промові ораторські (риторичні) прийоми; 4) застосовані у промові авторські риторичні прийоми та техніки; 5) визначення та обгрунтування найсильнішої фрази промови та її	Від 1 до 10 балів

Практичне завдання № 2 до самостійної роботи Підготовка студентом/студенткою власного тексту публічного виступу (промови) з актуальних питань сучасних міжнародних відносин	потенційної сили впливу на аудиторію.	
	У роботі глибоко і всебічно розкрито усі 5 питань.	10
	У роботі розкрито лише 4 питання.	8
	У роботі розкрито 3 питання	6
	У роботі глибоко і всебічно розкрито 2 питання.	4
	У роботі глибоко розкрито лише 1 питання.	2
	У роботі розкрито 1-2 питання. Однак відповідь поверхова, багато неточностей і помилок.	1
	Оцінюється відповідність промови таким критеріям: 1) чіткість визначення мети виступу (промови) та її актуальності; 2) обґрунтування основної ідеї промови; 3) коректне застосування в промові ораторських (риторичних) прийомів; 4) коректне та вдале застосування в промові авторських риторичних технік; 5) володіння прийомами переконання аудиторії, переконливість аргументів:	Від 1 до 10 балів
	У роботі глибоко і всебічно розкрито усі 5 питань.	10
	У роботі глибоко розкрито лише 4 питання.	8
У роботі глибоко розкрито 3 питання.	6	
У роботі глибоко і всебічно розкрито 2 питання.	4	
У роботі глибоко і всебічно розкрито лише 1 питання.	2	
У роботі розкрито 1-2 питання. Однак відповідь поверхова, багато неточностей і помилок.	1	
Творче завдання (під час заліку)	Студент/студентка може отримати бали за глибину розкриття питання, оригінальність та самостійність при виконанні завдання, вміння обґрунтувати свою точку зору та навести приклади.	Від 1 до 5 балів
	Відповідь повна, глибока та змістовна, креативна і самостійна. Високий рівень знань теоретичного та практичного матеріалу з теми, вільне володіння термінами дисципліни. Є аргументи і приклади.	5
	Відповідь повна, глибока, самостійна та змістовна. Високий рівень знань теоретичного та практичного матеріалу з теми, вільне володіння термінами дисципліни. Однак положення не достатньо обґрунтовані.	4
	Відповідь змістовна. Середній рівень знань теоретичного та практичного матеріалу з теми; посереднє володіння термінами та поняттями дисципліни. Є деякі змістовні неточності, помилки.	3
	Відповідь характеризується слабким і невпевненим знанням як теоретичного, так і практичного матеріалу. Багато помилок, немає обґрунтування та прикладів.	2
	Дуже слабкий рівень знання теоретичного матеріалу; відсутні навички аналізу проблем спічрайтингу, чимало змістовних помилок.	1

Таблиця 8.2

Критерії оцінювання тексту самостійно розробленої здобувачем промови (виступу)

<i>Критерії</i>	<i>Кількість</i>
-----------------	------------------

	<i>балів</i>
1) Чіткість визначення мети виступу (промови)	2
2) Обґрунтування основної ідеї промови	2
3) Аналіз коректного застосування в промові ораторських (риторичних) прийомів	2
4) Аналіз застосованих у промові авторських риторичних технік (прийомів)	2
5) Визначення та обґрунтування найсильнішої фрази промови	2
Разом:	10

Таблиця 8.3

Критерії оцінювання публічного виступу (промови) здобувача на семінарському занятті

<i>Критерії</i>	<i>Кількість балів</i>
1. Чіткість визначення мети виступу (промови), її актуальності та аудиторії	2
2. Наскільки промовець точний у виборі слів, чи достатньо зрозуміла, доступна його промова? (<i>Оцінюється лексичний запас промовця, контекстуально виправдане вживання понять, категорій тощо</i>)	2
3. Наскільки змістовним є виступ і чи переконлива запропонована аргументація? Чи володіє промовець прийомами переконання? (<i>Оцінюється логічність побудови промови, розгорнутість тез, переконливість аргументів, оригінальність трактування теми в промові</i>).	2
4. Наскільки успішно промовець використав риторичні (ораторські) прийоми зацікавлення та утримання уваги аудиторії?	2
5. Наскільки чітко визначена аудиторія і задоволені її потреби?	2
Разом:	10

Таблиця 8.4

Критерії оцінювання виконаного здобувачем аналізу кращих промов ХХ століття

<i>Критерії</i>	<i>Кількість балів</i>
1) Чіткість визначення мети виступу (промови)	2
2) З'ясування основної ідеї промови	2
3) Аналіз застосованих у промові ораторських (риторичних) прийомів	2
4) Аналіз застосованих у промові авторських риторичних технік	2
5) Визначення та обґрунтування здобувачем найсильнішої фрази промови	2
Разом:	10

Підсумковий контроль знань. Залікова робота

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни проводиться за заліковими білетами. Кожен із залікових білетів містить 35 тестових завдань (35 балів) та 1 завдання. Максимальна кількість балів, яка може бути нарахована за тест, – 35 балів за 35 тестів, за завдання – до 5 балів.

Критерії оцінювання завдання до залікового білету

(за 5-ти бальною шкалою)

Дуже високий рівень 5 балів	Відповідь повна, глибока та змістовна, креативна і самостійна. Високий рівень знань теоретичного та практичного матеріалу з теми, вільне володіння термінами дисципліни. Є аргументи і приклади.
Високий рівень 4 бали	Відповідь повна, глибока, самостійна та змістовна. Високий рівень знань теоретичного та практичного матеріалу з теми, вільне володіння термінами дисципліни. Однак положення не достатньо обґрунтовані.
Середній рівень 3 бали	Відповідь змістовна. Середній рівень знань теоретичного та практичного матеріалу з теми; посереднє володіння термінами та поняттями дисципліни. Є деякі змістовні неточності, помилки.
Низький рівень 2 бали	Відповідь характеризується слабким і невпевненим знанням як теоретичного, так і практичного матеріалу. Багато помилок, немає обґрунтування та прикладів.
Дуже низький рівень 1 бал	Дуже слабкий рівень знання теоретичного матеріалу; відсутні навички аналізу проблем спічрайтингу, чимало змістовних помилок.

Методи контролю в умовах змішаної форми навчання

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення заліку. Загальна кількість балів за успішне виконання залікових завдань – 40. Час виконання – до 80 хвилин. Вміст залікового білета й оцінювання відповідей на заліку: завдання – до 5 балів. Тести – до 35 балів (35 тестових завдань x 1 бал).

За бажанням студент/студентка має можливість обрати тестову форму залікового білета (білет містить 40 тестових завдань, здобувач одержує 1 бал за кожну вірну відповідь)

УВАГА! У разі використання заборонених джерел на заліку здобувач на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

У разі настання / подовження дії **обставин непоборної сили** (в тому числі запровадження жорстких карантинних обмежень в умовах пандемії з заборонаю відвідування ЗВО) здобувачам надається можливість скласти **залік у тестовій формі** (білет містить 40 тестових завдань, здобувач одержує 1 бал за кожну вірну відповідь) **дистанційно на платформі Google Classroom** в дистанційному курсі «Спічрайтинг».

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна та контрольна роботи								Самостійна робота	Разом	Залікова робота	Су- ма
Розділ 1				Розділ 2							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8				
5	5	5	5	5	5	5	5	20 (2x10=20)	60	40	100

За поточне оцінювання здобувач може одержати до 60 балів. Залік – до 40 балів. Максимальна кількість набраних балів за результатами вивчення дисципліни складає 100 балів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка для дворівневої шкали
--	------------------------------

90 – 100	
70-89	
50-69	
1-49	зараховано
	не зараховано

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

Промови, що змінили світ / Укладач: Саймон Себаг-Монтефіоре. Виробник: КМ-Букс, 2021. 328 с.

Борг Джеймс. Мистецтво говорити. Таємниці ефективного спілкування. 2-ге видання. Харків: Видавництво «Фабула», 2019. 304 с.

Бредемайер Карстен. Чорна риторика. Влада і магія слова. Видавництво Альпіна Паблішер, 2019. 256 с.

Риторика: навч. посібн. (упор. Т. К. Ісаєнко, А. В. Лисенко). Полтава: ПолтНТУ, 2019. 247 с.

Гандапас Радислав. Камасутра для оратора. 10 розділів про те, як перетворити публічний виступ на втіху; пер. з рос. Дніпро: Видавництво «МонолитВizz», 2017. 272 с.

Макович Х.Я., Вербицька Л.О., Капітан Н.О. Словник термінів і понять з риторики. Львів, 2016. 140 с.

Риторика: підручник / Зоряна Куньч, Галина Городиловська, Ірина Шмілик. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2016. 496 с.

Допоміжна

Вілкінсон Майкл. Секрети фасилітації. SMART-посібник із результативної роботи в групі. Видавництво «Фабула», 2021.

Кемп Джим. Спершу скажи "НІ". Інструменти професійного переговорника. Київ: Наш Формат, 2019. 256 с.

Гантінгтон С. Політичний порядок у мінливих суспільствах. Київ: Наш Формат, 2020. 448 с.

Карпчук Н. П. Інформаційна культура спічрайтера. *Політичне життя*. 2018. № 1. С. 97-101.

Мацишина І. В. Формування політичної реальності України. Київ: ТОВ «Твори», 2019. 376 с.

Меттс Майкл Письмо – це дизайн: Як слова створюють досвід користування (UX) / М. Меттс, Е. Велфл. Видавництво «ArtHuss», 2021. 208 с.

Культура діалогу. Національний круглий стіл: збірник статей. Видавництво «Фоліо», 2021. 364 с.

Невельська-Гордєєва О. П., Нечитайло В. О. «Чорна риторика» як маніпулятивна техніка. *Вісник НЮУ імені Ярослава Мудрого. Серія: Філософія, філософія права, політологія, соціологія*. 2021. № 2(49). С. 81-92.

Нехаєнко О. Політична коректність як суспільний феномен: генеза та соціологічна концептуалізація. *Український соціологічний журнал*. 2019. № 19(1-2). С. 94-99.

Голанд Сара Стюарт. Вважаю, що ви помиляєтесь (проте слухаю). Як вивести розмову з глухого кута / С. С. Голанд, Б. Сільверс. Видавництво «Віват», 2021. 240 с.

Лівін М. Сторітелінг для очей вух і серця. Видавництво «Наш Формат», 2020. 184 с.

Сугестивні технології маніпулятивного впливу: навч. посіб. / В. М. Петрик, М. М. Присяжнюк, Л. Ф. Компанцева та ін.; за заг. ред. Є. Д. Скулиша. 2-ге вид. Київ: ЗАТ «ВПОЛ», 2011. 248 с.

Хижняк О. В. Сучасні виклики інформаційно-комунікаційної демократії: модернізація суспільно-владних відносин та експансія колективної соціальної дії // Інформаційно-комунікаційна демократія: монографія / за наук. ред. С. О. Довгого; Ін-т телекомунікацій і глобального інформаційного простору НАН України. Київ: Вид. СВС

Панасенко І. М., 2015. С. 289–303.

Шоріна Т. Г. Класична та «чорна» риторика: мовно-комунікативні та філософські трансформації принципів. *Вісник НАУ. Серія: Філософія. Культурологія*. 2019. № 1 (29). С. 163-170.

Getman A., Danilyan O., Dzeban A., Kalinovsky Y., Hetman Y. Information security in modern society: Sociocultural aspects. *Amazonia Investiga*. 2020. Vol. 9, Núm. 25. P. 6–14.

11. ПОСИЛАННЯ НА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ, ВІДЕО-ЛЕКЦІЇ, ІНШЕ МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Аудиторія як «співавтор промови», соціальний портрет слухача і його врахування при написанні промови. <https://studfile.net/preview/6876453/page:3/>

30 порад Як писати «геніальні тексти»: поради Генрі Міллера, Маргарет Етвуд та Вільяма Сафайра. <https://comms.com.ua/30-porad-yak-pysaty-henialni-teksty-porady-henri-millera-marharet-etvud-ta-viliama-safayra/>

Вессел Рей. Полум'яна промова: як підготуватися до публічного виступу. <https://www.bbc.com/ukrainian/vert-cap-44812553>

Воловик Яніна. Як писати так, щоб вам відповідали: правила ділового листування. <https://happymonday.ua/pravy-la-dilovogo-lystuvannya>

Денисюк А. В. Політичний спічрайтинг як особлива PR-технологія. <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/e-democracy/e-democracy2017/paper/viewFile/3456/2927>

Ділова риторика як наука [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://ru.osvita.ua/vnz/reports/rhetoric/30500/>

Дмитренко О. В., Шинкаренко О. М. Особливості політичного дискурсу Ангели Меркель. Імідж сучасного педагога. 2021. №2(197). С. 23–27. [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2021-2\(197\)-23-27](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2021-2(197)-23-27).

Збірник промов Президента України Петра Порошенка [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://gartua.io.ua/s86703/zbirnik_promov_prezidenta_ukraeni_petra_poroshenka

Імпровізація від Сергія Величанського. <http://knukim.edu.ua/improvizatsiya-vid-sergiya-velichanskogo/>

Інформаційна культура. URL: <http://ube.nplu.org/article>

Історія ораторського мистецтва. <https://uk.погода-синоптик.pp.ua/842810/1/istoriya-oratorskogo-mistetstva.html>

Ласкавий Дмитро, Томко-Баньковська Марина. Спічрайтинг // Комунікаційний інструментарій для державних службовців. Київ, 2018. С. 96-103. <https://eu-ua.kmu.gov.ua/sites/default/files/communication-toolkit-a4u-mip-ukr.pdf>

Литвин А. В. Спічрайтинг як технологія політконсалтингу. Технологія і техніка друкарства. 2017. Вип. 4. С. 84–90. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Titd_2017_4_12

Наше життя-гра або 9 вправ для розвитку навички імпровізації. <https://vcf.vn.ua/nashe-zhittya-gra-abo-9-vprav-dlya-rozvitku-navichki-improvizaci%D1%97/>

Оратор і аудиторія. http://lib-net.com/content/10287_Orator_i_ayditoriya.html

Почепцов Г. Спічрайтер і його робота. URL:http://www.osvita.mediasapiens.ua/ethics/manipulation/spichrayter_i_yogo_robota/

Проблеми, я і моя аудиторія, її вирішення в риторичі та вашій професійній діяльності (соціологія). <http://referatss.com.ua/work/problemi-ja-i-moja-auditorija-ii-ivirishennja-v-ritorici-ta-vashij-profesijnij-dijalnosti-sociologija/>

Про риторичне мистецтво. <http://litopys.org.ua/procop/proc106.htm>

Професія спічрайтер і спічрайтинг - підготовка промови для публічних персон. <https://jak.koshachek.com/articles/profesija-spichrajter-i-spichrajting-pidgotovka.html>

Публічні виступи: думай як лідер, говори як оратор.

<http://cpls.kubg.edu.ua/hromada/statti/667-publichni-vystupy-dumai-iak-lider-hovory-iak-orator.html>

Публічний виступ у діловому спілкуванні [Електронний ресурс].
https://web.posibnyky.vntu.edu.ua/icgn/10prishak_etyka_dilovyh_stosunkiv/p3-9.html

Ружицький Руслан. Як писати промову. <https://krasnomovec.club/yak-napisati-promovu/>

Словесна імпрровізація при публічному виступі. «Спрага» радить.
<http://spraga.info/2020/08/16/slovesna-improvizatsiya-spraga-radyt/>

Смола Лідія. Підготовка публічних виступів та презентацій // Комунікаційний інструментарій для державних службовців. Київ, 2018. С. 104-119. <https://eu-ua.kmu.gov.ua/sites/default/files/communication-toolkit-a4u-mip-ukr.pdf>

Спічрайтер Буша опублікував відверті мемуари про колишнього президента США.
<https://ukranews.com/ua/news/8327-spichrayter-busha-opublikuvav-vidverti-memuary-pro-kolyshnogo-prezydenta-ssha>

Спічрайтер Зеленського про тонкощі підготовки промов президента: Повністю відрізняється від написання сценарію серіалу.
<https://detector.media/infospace/article/187923/2021-05-12-spichrayter-zelenskogo-pro-tonkoshchi-pidgotovky-promov-prezydenta-povnistyu-vidriznyaietsya-vid-napysannya-stsenariyu-serialu/>

Спічрайтинг: копірайтери "в справі"? <https://brander.ua/blog/spichrayting-kopirayteri-v-spravi>

Спічрайтинг: підготовка та написання колонок, промов, експертних коментарів.
<https://exper.tips/yak-obraty-spichraitera/>

Стадній А. С., Волошина В. О. Риторика ділового спілкування. [Електронний ресурс]. <file:///C:/Users/User/AppData/Local/Temp/9897-35288-1-PB.pdf>

Хто складає промови для українських президентів? EtCetera. URL:
<https://uk.etcetera.media/derzhavniysufler-hto-skladaye-promovi-dlyaukrayniskih-prezidentiv.html>

Чого нас вчать найвидатніші промови Кінга, Кеннеді і Обами.
<https://www.bbc.com/ukrainian/vert-cul-43644875>

Що таке імпрровізація: види, методи і прийоми імпрровізації.
<https://ukr.culturell.com/chto-takoe-improvizaciya-vidi-metodi-i-priemi-improvizacii-page-965294>

Що таке спічрайтинг або як скласти текст публічного виступу.
<https://vcf.vn.ua/shho-take-spichrajting-abo-yak-sklasti-tekst-publichnogo-vistupu/>

Що таке спічрайтинг? <http://bigmoney.kiev.ua/shho-take-spichrajtyng/>

Єршихіна Л. Цільові аудиторії. Ключові повідомлення // Комунікаційний інструментарій для державних службовців. Київ, 2018. С. 52-59. <https://eu-ua.kmu.gov.ua/sites/default/files/communication-toolkit-a4u-mip-ukr.pdf>

Як виголосити імпрровізовану промову. <https://www.greelane.com/uk/.../impromptu-speech-1857493/>

Як написати ідеальну промову: правила спічрайтера Барака і Мішель Обами.
<https://vogue.ua/ua/article/culture/lifestyle/kak-napisat-idealnuyu-rech-pravila-spichraytera-baraka-i-mishel-obamy.html>

Як написати ідеальну промову: правила спічрайтера Барака і Мішель Обами.
<https://vogue.ua/ua/article/culture/lifestyle/kak-napisat-idealnuyu-rech-pravila-spichraytera-baraka-i-mishel-obamy.html>

Vaclav Havel. Is there a European Identity, is there a Europe? Speech made to the European Parliament in Strasbourg on 8 March 1994. [Електронний ресурс]. Режим доступу:
<https://www.project-syndicate.org/commentary/is-there-a-european-identity--is-there-a-europe?barrier=accesspaylog>

WOW-виступ по-українськи. Ноу-хау сучасного оратора. Андрій Степура.

<https://bit.ly/2SIFzy7>.

12. ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ЗА ДЕННОЮ ФОРМОЮ В УМОВАХ ПОДОВЖЕННЯ ДІЇ ОБСТАВИН НЕПОБОРНОЇ СИЛИ (В ТОМУ ЧИСЛІ ЗАПРОВАДЖЕННЯ КАРАНТИННИХ ОБМЕЖЕНЬ ЧЕРЕЗ ПАНДЕМІЮ)

В умовах дії карантинних обмежень освітній процес в університеті здійснюється за змішаною формою навчання, а саме:

– дистанційно (за затвердженим розкладом занять) на платформі Zoom проводяться лекційні заняття;

– дистанційно на платформі проводяться практичні (семінарські), індивідуальні заняття та консультації, контроль самостійної роботи;

– аудиторно (за затвердженим розкладом занять) проводяться 10% практичних та семінарських занять у навчальних групах кількістю до 20 осіб з урахуванням відповідних санітарних і протиепідемічних заходів.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких карантинних обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам/студенткам надається можливість скласти залік **в тестовій формі дистанційно на платформі Google Classroom** в дистанційному курсі «Спічрайтинг».